EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 24.6.2026
COM(2026) 319 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Rapport om gennemførelsen af forordning (EU) 2017/1369 om opstilling af rammer for energimærkning

1. INDLEDNING

1.1. Politisk og retlig baggrund

Den første formelle EU-retsakt om forbrugerinformation om husholdningsapparaters energieffektivitet blev vedtaget for 50 år siden i kølvandet på oliekrisen i 1973([1]). Den blev i 1979 efterfulgt af den første EU-ramme for energimærkning, som siden er blevet revideret og forbedret tre gange, senest i 2017. EU's energimærke er i mellemtiden blevet velkendt og værdsat af forbrugerne. Et Eurobarometer fra 2024([2]) viste, at 75 % af de adspurgte angav, at energimærket direkte påvirker deres købsbeslutninger, når de køber husholdningsapparater.

EU's energimærker indeholder letforståelige oplysninger, der skal stimulere efterspørgslen efter og udviklingen af mere energieffektive produkter. De fungerer i samspil med minimumskrav til energieffektivitet og andre krav, der er vedtaget inden for EU's ramme for miljøvenligt design. EU regulerer i øjeblikket over 30 produktgrupper inden for miljøvenligt design, hvoraf 15 har et energimærke([3]). Det anslås, at disse politikker tilsammen har reduceret de gennemsnitlige husholdningers energiregninger med ca. 317 EUR i 2024, og at besparelsen ventes at stige til 480 EUR i 2030, idet mærket skønsmæssigt bidrager med gennemsnitligt 27 % af besparelserne, mens hovedparten skyldes miljøvenligt design([4]).

Retsgrundlaget for forordningen om energimærkning([5]) er traktatens artikel 194. I forordningen om energimærkning fastsættes regler for fastsættelse af produktspecifikke mærker ved delegerede retsakter. Den pålægger leverandører (producenter, importører og bemyndigede repræsentanter) og forhandlere visse forpligtelser med hensyn til tilvejebringelse og visning af mærker og standardiserede produktoplysninger. Kommissionen har udstedt to meddelelser med nærmere præciseringer: én om gennemførelsen under covid-19-pandemien([6]) og én fra 2024 om angivelsen af energimærkningsskalaen og -klassen efter en præjudiciel afgørelse fra Domstolen([7]).

1.2. Vigtigste ændringer i 2017-revisionen af rammen for energimærkning

2017-revisionen ændrede rammen fra et direktiv til en forordning og ændrede de gældende regler for i) at fastsætte en gradvis reskalering af mærkerne til den velkendte A-G-skala, ii) at styrke markedsovervågningen og iii) at indføre obligatorisk registrering i en EU-dækkende produktdatabase (det europæiske produktregister for energimærkning – EPREL([8])) som en forudsætning for at bringe en model i omsætning. Under den nye ramme

---

([1]) Rådets henstilling 76/496/EØF af 4. maj 1976 om rationel energiudnyttelse ved brugen af elektriske husholdningsapparater (EFT L 140 af 28.5.1976, s. 18).

([2]) Særligt Eurobarometer 555 af 2024.

([3]) https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/product-list_en.

([4]) Oversigtsrapport om virkningen af miljøvenligt design fra 2025, https://circabc.europa.eu/ui/group/418195ae-4919-45fa-a959-3b695c9aab28/library/c06608a7-9e47-4737-b0d2-da9aec097171/details.

(5) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1369 af 4. juli 2017 om opstilling af rammer for energimærkning og om ophævelse af direktiv 2010/30/EU (EUT L 198 af 28.7.2017, s. 1).

([6]) Kommissionens meddelelse 2020/C 182/02 (EUT C 183 af 2.6.2020).

([7]) Sag C-761/22.

([8]) https://eprel.ec.europa.eu.

er der indført otte reviderede eller nye mærker. Disse mærker er sprogneutrale, har et moderniseret udseende og indeholder en QR-kode med link til modeloplysningerne i EPREL. Nogle af dem indeholder for første gang informationsikoner om reparerbarheds- eller holdbarhedsaspekter.

1.3. Rapportens indhold

Artikel 19 i forordningen om energimærkning pålægger Kommissionen at forelægge Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om gennemførelsen af forordningen, hvori det vurderes, "*hvor effektivt denne forordning og de delegerede retsakter og gennemførelsesretsakterne vedtaget i henhold hertil har givet kunderne mulighed for at vælge mere energieffektive produkter under hensyntagen til deres indvirkning på erhvervslivet, energiforbruget, drivhusgasemissioner, markedsovervågningsaktiviteter og omkostningerne ved at oprette og vedligeholde databasen*".

Virkningerne for virksomheder, energiforbrug og emissioner vurderes i detaljer for hver produktspecifik retsakt inden for denne ramme, og den nærværende rapport giver et samlet overblik. Mere horisontale aspekter analyseres som led i den konsekvensanalyse, der ledsager omnibusforslaget om forenkling af lovgivningen om energieffektive produkter, som er vedtaget parallelt med denne rapport og på grundlag af den. En særskilt rapport om gennemførelsen af forordningen om mærkning af dæk (forordning (EU) 2020/740) vedtages parallelt med nærværende rapport.

I nærværende rapport er der derfor primært fokus på følgende emner:

- fremskridt med reskalering og indførelse af nye mærker
- reskaleringsprocessen for mærkerne (overgangen fra gammelt til nyt mærke)
- produktdatabasen (og de dermed forbundne omkostninger og fordele)
- markedsovervågning
- mærket som redskab til foregangsmarkeder for energieffektive produkter
- de nye energimærkers effektivitet.

1.4. Analysegrundlag

Denne rapport bygger navnlig på en undersøgelse([9]) med en stikprøve på 20 073 forbrugere, som inden for de seneste to år havde købt mindst én – og højst tre – af de omfattede produkttyper, og som blev gennemført i ti EU-medlemsstater: Finland, Frankrig, Italien, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Sverige, Tjekkiet og Tyskland. Undersøgelsen omfattede også en stikprøve på 204 leverandører og 207 forhandlere af energimærkede produkter i de produktgrupper, der har de nye mærker, samt 123 erhvervsbrugere af erhvervskøleapparater for at teste det nye mærke for disse apparater.

Der blev modtaget input til denne rapport fra 14 medlemsstater([10]) i høringsforummet om miljøvenligt design og energimærkning([11]) (EELCF) og/eller ekspertgruppen vedrørende

([9]) Study on consumer understanding of the EU energy labels applied since 2011.

([10]) AT, BG, DE, DK, EE, IE, IT, LT, LV, NL, PT, SI, NO, IS.

([11]) Register over Kommissionens ekspertgrupper.

administrativt samarbejde om energimærkning og miljøvenligt design (AdCo)([12]) samt fra syv andre EELCF-medlemmer([13]). Analysen bygger også på data fra EPREL, informations- og kommunikationssystemet for markedsovervågning (ICSMS)([14]) og andre offentligt tilgængelige analyser og ressourcer.

2. FREMSKRIDT MED RESKALERING OG INDFØRELSE AF NYE MÆRKER

I forordningen om energimærkning blev Kommissionen pålagt at gennemgå og reskalere alle energimærker, der var i kraft den 1. august 2017, og bemyndiget til at indføre nye energimærker. Der blev fastsat en tidsplan for revision af de eksisterende energimærker inden august 2018 (med udgangspunkt i en prioriteret gruppe: vaskemaskiner, vaske/tørremaskiner, opvaskemaskiner, køle/fryseapparater, lyskilder og elektroniske skærme). Der blev fastsat en generel frist til august 2023 for reskalering og en længere frist til august 2025 for kedler til fast brændsel, anlæg til rumopvarmning og vandvarmere([15]).

Reskaleringen af den prioriterede gruppe blev afsluttet i marts 2019, og energimærkerne blev vist online og i butikker fra den 1. marts 2021([16]). Ved en omnibusforordning blev tekniske problemer i disse regler rettet netop i tide til denne dato([17]).

Status for revisionen af produktspecifikke mærker i henhold til forordningen om energimærkning					
Produktgruppe	**Henvisning**	**Revisionsfrist i forordningen om energimærkning**	**Revisionens ikrafttræden**	**Anvendelses-dato for nyt energi-mærke**	**Status**
Elektroniske skærme (herunder fjernsyn)	Forordning (EU) 2019/2013	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Vedtaget
Vaskemaskiner og vaskemaskiner/ tørretumblere	Forordning (EU) 2019/2014	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Vedtaget
Lyskilder	Forordning (EU) 2019/2015	2.8.2018	31.3.2019	1.9.2021	Vedtaget
Køle-/fryseapparater til husholdnings–brug	Forordning (EU) 2019/2016	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Vedtaget
Husholdnings–opvaske–maskiner	Forordning (EU) 2019/2017	2.8.2018	31.3.2019	1.3.2021	Vedtaget

([12]) Liste over administrative samarbejdsgrupper.

([13]) APPLIA, Digital Europe, EHI, EHPA, EPEE, EuroCommerce, Lighting Europe.

([14]) ICSMS.

([15]) Disse frister bør ses som et supplement til de femårige revisionsdatoer, der er fastsat i de delegerede retsakter for hvert produkt.

([16]) Det reskalerede energimærke for belysningsprodukter blev vist i butikker fra den 1. september 2021.

([17]) Forordning (EU) 2021/340.

Køle-/fryseapparater, der anvendes til direkte salg	Forordning (EU) 2019/2018	Ny	Ny	1.3.2021	Vedtaget
Smartphones og tablets	Forordning (EU) 2023/1669	Ny	Ny	20.6.2025	Vedtaget
Støvsugere	Mærket annulleret af Domstolen i 2018	–	–	–	Genindførelse under forberedelse Deltag i debatten
Tørretumblere	Forordning (EU) 2023/2534	2.8.2023	22.11.2023	1.7.2025	Vedtaget
Ovne og emhætter	Forordning (EU) nr. 65/2014	2.8.2023	–	–	Under forberedelse Deltag i debatten
Ventilationsaggregater til boliger	Forordning (EU) 1254/2014	2.8.2023	–	–	Under forberedelse Deltag i debatten
Professionelle lagerkøleskabe-/lagerfryseskabe	Forordning (EU) 2015/1095	2.8.2023	–	–	Under forberedelse Deltag i debatten
Klimaanlæg, herunder luft-til-luft-varmepumper	Forordning (EU) nr. 626/2011	2.8.2023	–	–	Under forberedelse Deltag i debatten
Produkter til lokal rumopvarmning	Forordning (EU) 2015/1186	2.8.2023	–	–	Under forberedelse Deltag i debatten
Anlæg til rumopvarmning og anlæg til kombineret rum- og brugsvandsopvarmning	Forordning (EU) nr. 811/2013	2.8.2025	–	–	Under forberedelse Deltag i debatten
Kedler til fast brændsel	Forordning (EU) 2015/1187	2.8.2025	–	–	Under forberedelse Deltag i debatten
Vandvarmere	Forordning (EU) nr. 812/2013	2.8.2025	–	–	Under forberedelse

					Deltag i debatten

Støvsugermærket blev annulleret ved en dom afsagt af Domstolen i 2018([18]) og er derfor ikke længere i kraft. Der arbejdes også på mulige nye energimærker for i) fotovoltaiske moduler, ii) støvsugere, iii) computere, iv) varmeapparater med lav temperatur (radiatorer), v) professionelle opvaskemaskiner og vi) professionelle vaskemaskiner.

Revisionsprocessen for et EU-energimærke er fastsat i detaljer i forordningen om energimærkning og følger reglerne om bedre regulering. Den omfatter arbejde med at i) forstå markedet som led i en revision, ii) udvikle reproducerbare og repræsentative testmetoder, iii) indhente bidrag fra høringsforummet og iv) udarbejde en evaluering og konsekvensanalyse. Udkastet til retsakt offentliggøres derefter med henblik på at indhente tilbagemeldinger fra interessenter og notificeres til Verdenshandelsorganisationen. Eksperter fra medlemsstaterne høres, inden retsakten vedtages af Kommissionen. Kommissionen meddeler retsakten til Europa-Parlamentet og Rådet. Endelig offentliggøres retsakten i *Den Europæiske Unions Tidende*, og den træder i kraft, hvis ingen af institutionerne gør indsigelse. For de energimærker, der blev revideret i 2019, gik der 4-5 år fra revisionens påbegyndelse til offentliggørelsen. Siden da har processen generelt været langsommere på grund af parallelt arbejde med EPREL, retssager, nødsituationer i forbindelse med covid-19 og energikrisen i 2022 samt genforhandlingen af rammen for miljøvenligt design.

Ni afgørelser eller meddelelser vedrørende harmoniserede standarder for formodning om overensstemmelse i henhold til forordningen om energimærkning er indtil videre blevet vedtaget og offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.

3. PROCESSEN FOR RESKALERING AF ENERGIMÆRKER

I forordningen om energimærkning fastsættes en overgangsperiode på fire måneder, når et reskaleret energimærke indføres. I denne periode leverer leverandørerne både det gamle mærke, det nye mærke og produktdatabladet. Forhandlerne erstatter gamle mærker på fremviste produkter senest 14 arbejdsdage efter den dato, der er fastsat i den relevante delegerede retsakt. Teknisk reklamemateriale skal også ajourføres. De fleste forhandlere (63 %), der besvarede den undersøgelse, som blev gennemført til støtte for denne rapport, fandt ommærkningsprocessen let eller meget let. Nogle producentorganisationer (f.eks. for belysningsprodukter) pegede på udfordringer ved at ændre mærker, når produkter allerede er under transport eller tidligere er bragt i omsætning.

I denne overgangsperiode kan forbrugerne modtage produkter, der er ledsaget af to mærker, nemlig det ikke-reskalerede mærke og det reskalerede mærke. Disse mærker kan sjældent sammenlignes, fordi test- og beregningsmetoderne ofte ændres, og skalaen bliver strengere. For eksempel kan produkter, der tidligere var A+++, blive klassificeret i klasse B eller C på den nye skala. Forordningen om energimærkning forudså, at ændringen af mærkerne kunne være en udfordring for forbrugere, leverandører og forhandlere og pålagde derfor medlemsstaterne at iværksætte oplysningskampagner. Nogle af disse kampagner blev organiseret som led i EU-finansierede projekter såsom Label2020([19]),

([18]) Sag T-544/13.

([19]) LABEL2020.

Belt ([20]) og Compliance Services([21]). Nogle medlemsstater rapporterede om god rækkevidde, mens andre pegede på de udfordringer, der var forbundet med indførelsen af de første reskalerede mærker som følge af covid-19-restriktionerne.

4. PRODUKTDATABASEN

Et af de vigtigste elementer i revisionen i 2017 var et skridt fremad i digitaliseringen af EU-energimærket. I artikel 12 i forordningen om energimærkning pålægges Kommissionen at oprette og vedligeholde en database (EPREL) med en offentlig del, en overholdelsesdel og en onlineportal, der giver adgang til begge dele. Målene var at i) støtte markedsovervågningsmyndighederne, ii) give offentligheden oplysninger om produkter, der bringes i omsætning, og iii) forsyne Kommissionen med ajourførte oplysninger til revision af mærkningslovgivningen. Efter en stor fælles indsats fra Kommissionen, producenter og andre interessenter er denne database nu en realitet. Den indeholder omkring 2 mio. modeller og blev besøgt 6,6 mio. gange i 2025.

4.1. Gennemførelse

Det var muligt for producenter at registrere produkter i tide til de første reviderede mærker i 2019, og markedsovervågningsmyndighederne fik adgang kort efter. Der har siden lanceringen været en helpdesktjeneste til rådighed, som bistår med registreringen. EU's erhvervsorganisationer hjælper ofte deres medlemmer med denne opgave. EPREL's offentlige del var tilgængelig via QR-koder fra marts 2021, da de første reskalerede energimærker blev gældende. Siden 2022 har EPREL's søgegrænseflade haft mange funktioner (såsom filtre til udvælgelse og sortering). Den onlineportal, der giver offentlig adgang til EPREL, og som er omhandlet i artikel 12 og bilag I, punkt 2, i forordningen om energimærkning, har været i drift siden april 2022([22]).

I den gennemførelsesforordning, der blev vedtaget i 2024([23]) fastsættes yderligere operationelle detaljer vedrørende EPREL, hvilket bl.a. indebærer en præcisering af reglerne for håndtering af følsomme oplysninger og indførelse af obligatorisk verifikation af leverandører ved hjælp af e-IDAS-signaturer og -segl.

Ved gennemførelsen af EPREL havde Kommissionen til formål at:

- minimere den administrative byrde for leverandører gennem masseregistreringer, tjenester baseret på applikationsprogrammeringsgrænseflader (API)([24]) og automatisk generering af mærker og produktdatablade på alle officielle EU-sprog
- lette overholdelsen af forpligtelserne vedrørende onlinevisning af energimærker og produktoplysninger (API-download)

([20]) BELT.

([21]) https://www.product-compliance-services.eu/dk.

([22]) https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/.

([23]) Gennemførelsesforordning (EU) 2024/994.

([24]) Der er hidtil udstedt omkring 1 000 API-nøgler, hovedsagelig til forhandlere (54 %), men også til leverandører, forskere, søgemaskiner osv.

- lette brugen for enkelte forbrugere, storkøbere, offentlige indkøbere og myndigheder med henblik på at identificere de mest repræsenterede effektivitetsklasser.

Producenterne hilste det velkommen, at de produktspecifikke delegerede retsakter ikke kræver systematisk levering af *trykte* produktdatablade (efter den alternative mulighed i artikel 3, stk. 1, i forordningen om energimærkning), som i stedet er tilgængelige via EPREL.

EPREL gør det også muligt for enhver at følge udviklingen på markederne for registrerede modeller af energimærkede produkter. Forordningen om energimærkning kræver imidlertid ikke, at leverandørerne indsender salgsdata for modellerne, så yderligere oplysninger er normalt nødvendige for at vurdere modellernes markedsandel og fastslå, om der er behov for at iværksætte en revision af mærkningen.

De nationale markedsovervågningsmyndigheder anfører, at EPREL reducerer den tid og indsats, der bruges på kontrol med overholdelsen.

Der er hovedsagelig adgang til databasen via QR-koder på mærkerne snarere end gennem webstedet. Undersøgelsesdata og tilbagemeldinger fra nationale myndigheder bekræfter, at EPREL endnu ikke er bredt kendt blandt offentligheden eller offentlige indkøbere. Lignende produktdatabaser for energirelaterede produkter findes i andre regioner i verden (f.eks. i USA([25]), Kina([26]), Canada([27]) og Australien([28])).

4.2. Omkostninger og fordele ved EPREL

Kommissionen brugte 9,5 mio. EUR på at oprette og vedligeholde EPREL mellem 2017 og 2024. Det årlige driftsbudget steg til 1,9 mio. EUR i 2024. Den forventede engangsomkostning på 3 mio. EUR til oprettelsen af EPREL og det årlige vedligeholdelsesbudget på 300 000 EUR viste sig at være utilstrækkelige i forhold til behovene. Dette skyldtes hovedsagelig, at disse tal var baseret på skøn vedrørende en database for radioudstyr([29]) med langt færre registreringer og registrerende aktører og uden den offentligt tilgængelige del, som EPREL har. EPREL fik desuden efterhånden langt flere registreringer end forventet i konsekvensanalysen. Dette skyldtes delvis den senere beslutning om at medtage dæk i EPREL (som udgør 13 % af alle registreringer i EPREL). Endelig var e-IDAS-verifikation oprindelig ikke planlagt, men senere blev den anset for nødvendig for at sikre registerets integritet, hvilket medførte yderligere engangsomkostninger til udvikling.

De leverandører, der blev interviewet i undersøgelsen, er uenige om, hvorvidt EPREL samlet set medfører højere eller lavere omkostninger til overholdelse end tidligere. 38 % oplyste, at omkostningerne ved at overholde reglerne – herunder tidsforbrug, finansielle udgifter og personaleressourcer – er steget. 28 % angav, at omkostningerne er faldet i forhold til perioden før 2019. De resterende 33 % oplyste, at omkostningerne er forblevet uændrede. De fleste producenter indtaster selv data, mens en fjerdedel af de interviewede

([25]) https://www.regulations.doe.gov/ccms; https://www.energystar.gov/products.

([26]) https://www.energylabel.com.cn/.

([27]) Searchable product list | Natural Resources Canada.

([28]) Energy Rating – Search the Registration Database.

([29]) SWD (2012) 329.

leverandører har udliciteret registreringsopgaverne til eksterne parter([30]). Forhandlerne kan uden beregning få adgang til oplysninger i EPREL og indhente trykte mærker fra leverandørerne. Forhandlerne rapporterer en højere grad af tilfredshed med ordningen end leverandørerne, men peger på, at der ikke er lige konkurrencevilkår i forhold til onlinemarkedspladser.

5. MARKEDSOVERVÅGNING OG HÅNDHÆVELSE

Markedsovervågning i det indre marked reguleres af markedsovervågningsforordningen (forordning (EF) nr. 765/2008), som også finder anvendelse på produkter, der er omfattet af forordningen om energimærkning. Forordningen om energimærkning styrkede disse generelle bestemmelser i 2017 med i) bestemmelser til fremme af samarbejdet mellem nationale markedsovervågningsmyndigheder, ii) præcisering af, hvordan produkter, der udgør en risiko, skal håndteres, og iii) en beskyttelsesprocedure på EU-plan, som hidtil ikke er blevet anvendt. I henhold til artikel 7, stk. 4, i forordningen om energimærkning pålægges medlemsstaterne at fastsætte regler om sanktioner og håndhævelsesmekanismer og at meddele sådanne regler senest den 1. august 2017, hvis de ikke allerede var meddelt i henhold til mærkningsdirektivet.

Overholdelsen af lovgivningen om energieffektive produkter bygger hovedsagelig på egenerklæring([31]). Dette kræver et tilstrækkeligt niveau af markedsovervågning og håndhævelse for at sikre loyal konkurrence og opnå de forventede energibesparelser. Markedsovervågning henhører under de nationale myndigheders enekompetence, men EU yder finansiel støtte: mere end 20 mio. EUR til nationale markedsovervågningsaktiviteter og bredere gennemførelsesstøtte gennem Horisont Europa, programmet for det indre marked og LIFE mellem 2017 og 2024. For så vidt angår produkter, der indføres på EU-markedet, var toldkontrollen ved EU's ydre grænser med hensyn til overholdelsen af lovgivningen om energieffektive produkter fortsat begrænset, og antallet af konstaterede tilfælde af manglende overholdelse var følgelig lavt.

Dokumentation fra EU-finansierede aktioner, medlemsstaternes kontroller og en særberetning fra Den Europæiske Revisionsret fra 2020([32]) peger på vedvarende og betydelige niveauer af manglende overholdelse (navnlig hos onlinebutikker). Prissammenligningswebsteder undlader også ofte at vise de krævede oplysninger fuldt ud. Den samordnede indsats EEPLIANT 3([33]), som er finansieret af EU og omfatter 24 nationale markedsovervågningsmyndigheder, konstaterede i en ikke-repræsentativ risikobaseret kontrol for seks produktgrupper([34]), at 82 % af produkterne i butikker og 97 % i onlinebutikker havde mindre eller større problemer med visningen af mærket, overensstemmelseserklæringen eller den tekniske dokumentation (og dermed al dokumentation, herunder vedrørende miljøvenligt design, og ikke kun vedrørende mærkning). Manglende overholdelse i onlinehandelen udgjorde et særligt problem for lyskilder([35]). Manglende eller forkerte data på mærker, i produktdatabladet eller i anden

([30]) Analyse for EPREL-tjenesteprojektet, der er finansieret under LIFE, maj 2025 (ikke offentliggjort).

([31]) Tredjepartscertificering er obligatorisk for kedler.

([32]) Særberetning 01/2020.

([33]) EEPLIANT3_Public_Report_Final.pdf.

([34]) Klimaanlæg, belysningsprodukter, tørretumblere, vandvarmere, rumopvarmere og ventilationsaggregater.

([35]) Undersøgelse af onlinehandel – CLASP.

teknisk dokumentation betyder ikke altid, at et produkt ikke overholder kravene. Laboratorieafprøvning i akkrediterede laboratorier er nødvendig for at fastslå manglende overholdelse, og dette er dyrt (typisk 1 000-10 000 EUR pr. model og mere for store eller komplekse produkter). 43 % af de 265 laboratorietestede produkter i EEPLIANT 3-projektet vedrørende kontrol af overholdelsen havde problemer med energiydelsen, der oversteg toleranceniveauet. Det samlede omfang af manglende overholdelse i det indre marked er dog vanskeligt at anslå, da kontrollerne næsten altid er risikobaserede, og markedsovervågningsmyndighederne koncentrerer deres begrænsede ressourcer om produkter, hvor der forventes flest problemer. Resultaterne kan ikke ekstrapoleres til alle produktgrupper og til hele EU.

Det samlede antal produkter, der årligt blev kontrolleret inden for denne ramme, varierede fra 10-100 i nogle medlemsstater til 24 000 i Irland og 73 000 i Tyskland i 2024. De fleste tilfælde omfattede dokumentkontrol i butikker og online, og kun enkelte bestod af dybdegående kontroller af ydeevnen. Som krævet i markedsovervågningsforordningen havde medlemsstaterne siden 2017 og frem til udgangen af 2025 registreret 3 147 tilfælde af dybdegående kontroller i henhold til forordningen om energimærkning([36]) i ICSMS-databasen (hvoraf 57 % var tilfælde af manglende overholdelse). Kommissionen indledte to traktatbrudsprocedurer i midten af 2025 mod Portugal og Rumænien, fordi de ikke havde indberettet nogen dybdegående kontroller i 2023, og den sendte en begrundet udtalelse til Portugal i november 2025.

For 450 produktmodeller findes der en krydshenvisning mellem ICSMS og EPREL, hvilket bør gøre kontrollerne af disse mere effektive. En mulighed for, at brugerne let kan indberette problemer med registrerede modeller eller relaterede oplysninger direkte i EPREL, er indtil videre blevet anvendt i forbindelse med 3 300 modelregistreringer. Større onlineplatforme samarbejder ofte om at fjerne produkter, der ikke overholder kravene, men de har ikke selv ansvar for visningen af mærker, og den brede vifte af produkter, de tilbyder, har også øget det samlede omfang af håndhævelsesopgaven.

Kommissionen oprettede det europæiske netværk for produktoverensstemmelse (EUPCN) i henhold til markedsovervågningsforordningen i 2021. Dette netværk etablerede i 2024 den første EU-prøvningsfacilitet for miljøvenligt design og energimærkning([37]). Kommissionen og medlemsstaterne sikrer i fællesskab, at energimærket ikke efterlignes for produkter, der ikke er omfattet af delegerede retsakter, eller for ikke-energirelaterede produkter, og de har i den forbindelse navnlig været i dialog med branchen bag det valgfrie mærke Unified Water Label med henblik på at få dets udformning tilpasset([38]).

6. MÆRKET SOM REDSKAB TIL FOREGANGSMARKEDER FOR ENERGIEFFEKTIVE PRODUKTER

I henhold til artikel 7, stk. 2, i forordningen om energimærkning skal eventuelle incitamenter, som medlemsstaterne yder for produkter, der er omfattet af EU's energimærkning, rettes mod produkter i de *to bedste af de energieffektivitetsklasser, der omfatter et væsentligt antal produkter, eller bedre klasser*. Formålet er at målrette incitamenter på efterspørgselssiden (såsom lavtforrentede lån, tilskud, skatterabatter eller

([36]) Dybdegående kontroller forstås som kontroller, der omfatter laboratoriekontroller og dokumentkontrol med henblik på at vurdere, om et produkt overholder gældende regler.

([37]) Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2024/1456.

([38]) Unified Water Label.

værdikuponer) mod de mest energieffektive produkter og dermed skabe et foregangsmarked for disse produkter.

De samme eller meget lignende kriterier anvendes også i anden lovgivning, herunder energieffektivitetsdirektivets krav om offentlige indkøb([39]), EU-taksonomien([40]) og momsreglerne om nedsatte satser for effektive varmesystemer([41]). Fire EU-medlemsstater anvender i øjeblikket den nedsatte momssats på dette grundlag.

Rammedirektivet om energimærkning fra 2010 indeholdt allerede bestemmelser, der skulle fremme anvendelsen af mærket som grundlag for foregangsmarkeder, men den mere præcise formulering af kriteriet og EPREL-funktionen, som giver let indblik i fordelingen på klasser for enhver undergruppe af produkter, gør det lettere at omsætte sådanne politikker i praksis. Kommissionen og de nationale myndigheder kan bruge EPREL til at anvende kriteriet i artikel 7, stk. 2, i forordningen om energimærkning med en enkel søgning i EPREL som udgangspunkt, hvilket reducerer behovet for særskilte markedsundersøgelser og styrker konkurrencen gennem gennemsigtighed med hensyn til, hvilke produkter der bringes i omsætning på det indre marked. For at støtte anvendelsen af kriteriet fremlagde Kommissionen vejledning herom([42]).

7. DE NYE MÆRKERS EFFEKTIVITET

7.1. Forståelsen af de nye mærker

De fleste forbrugere, der blev interviewet til undersøgelsen, sagde, at de forstår mærkerne, og mere end 90 % oplyste, at de fandt mærket og dets elementer (meget) lette at forstå. Kun få produktspecifikke piktogrammer blev af mere end 10 % af respondenterne i undersøgelsen angivet som vanskelige at forstå. Dette positive resultat skyldes sandsynligvis, at mærkernes udformning generelt testes, før de foreslås. 77-87 % af de adspurgte forbrugere mente, at mængden af oplysninger på et mærke var passende. Resten mente, at der enten var for mange eller for få oplysninger (eller havde ingen holdning). Samlet set viser disse resultater således ikke tegn på informationsoverbelastning eller utilstrækkelige oplysninger.

62 % af forbrugerne i undersøgelsen sagde, at de havde anvendt de vigtigste energirelaterede oplysninger øverst på mærket. 37 % sagde, at de også havde anvendt de ikke-energirelaterede piktogrammer i den nederste del. Nylige købere af hvidevarer var mest tilbøjelige til at sige, at de havde anvendt energimærket, da de traf deres købsbeslutning (omkring 90 % af dem, der så mærket). Mærket hjalp købere af kommercielle køleapparater i 80 % af tilfældene og 70 % af køberne af tv-apparater og monitorer, hvor ydeevnekriterier som opløsning eller skærmstørrelse er vigtige under købsbeslutninger.

([39]) Direktiv (EU) 2023/1791.

([40]) Forordning (EU) 2023/2486.

([41]) Rådets direktiv (EU) 2022/542.

([42]) https://energy-efficient-products.ec.europa.eu/consumers_en#what-does-significantly-populated-mean.

7.2. Indvirkning på tilgængeligheden af prisoverkommelige energieffektive produkter

En rapport fra 2021 om standarder for apparaters energieffektivitet og mærkning([43]) fra Det Internationale Energiagentur (IEA) viste, at krav til energiydelse og mærkning generelt øger den underliggende forbedringsrate for nye modeller med en faktor på to eller tre. Dette omsættes over tid til en stigning i den gennemsnitlige effektivitet i den samlede bestand. IEA bemærker, at de gennemsnitlige købspriser som følge af konkurrencen har tendens til at falde med 2-3 % om året (efter kortvarigt at stige, når nye regler træder i kraft), men de prisnedsættelser, der er konstateret for forskellige produkter, varierer og afspejler graden af konkurrence på et bestemt marked. Disse skøn er globale, men en nylig evaluering af støvsugere i EU viste et årligt fald i købspriserne på 1 % i den periode, hvor mærket var gældende. Nyligt offentliggjort forskning bekræfter, at EU-energimærket er effektivt med hensyn til det miljømæssige mål om at ændre forbrugernes valg, og viser, at konkurrencen på udbudssiden er en vigtig drivkraft bag markedstilpasningen takket være et mønster med faldende priser, efterhånden som flere aktører træder ind på markedet, og flere producenter begynder at tilbyde produkter i de højere mærkeklasser, hvilket skaber et forbrugeroverskud og samtidig stimulerer yderligere innovation([44]).

For at sikre innovationsvirkningen fastsætter forordningen om energimærkning, at når et mærke indføres eller reskaleres, skal Kommissionen sikre, at ingen produkter forventes at ligge i klasse A på indførelsestidspunktet, og at det anslåede tidsrum, inden et flertal af modellerne anslås at ligge i denne klasse, er mindst ti år. EPREL-data viser, at klassefordelingen for lyskilder, køleapparater, tv-apparater og opvaskemaskiner siden 2019 i vid udstrækning har udviklet sig i overensstemmelse med disse krav. 90 % af de vaskemaskinemodeller, der er registreret i EPREL, opnåede imidlertid klasse A allerede inden for blot seks år efter revisionen. Udviklingen i de elektroniske skærmes ydeevne har derimod været langsommere end forventet, og modellerne er koncentreret i de nederste klasser (25 % af modellerne er i klasse G)([45]).

Markedsandelen for de bedst klassificerede vaskemaskiner steg med 50 % i 2024 ifølge en uafhængig markedsanalyse([46]). Akademisk forskning baseret på faktiske markedsdata fra 2021 tyder på, at det reskalerede mærke øgede folks betalingsvillighed for topklassificerede køleapparater sammenlignet med det tidligere mærke, som blev forstået mindre godt([47]).

([43]) IEA 2021 Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programmes.

([44]) Anne Kesselring, Energy labels in the European Union: Consumer inattention and producer responses, Energy Economics, bind 144, 2025, ISSN 0140-9883, https://doi.org/10.1016/j.eneco.2025.108275.

([45]) En evaluering af den delegerede forordning om skærme er i gang. Flere komplekse faktorer forklarer sandsynligvis, hvorfor modellerne forbliver i de laveste ydelsesklasser (herunder forbrugernes og producenternes præference for store skærmstørrelser og høje opløsninger).

([46]) GfK's undersøgelse af markedssituationen i 2024.

([47]) Corinne Faure, Marie-Charlotte Guetlein, Joachim Schleich, *Effects of rescaling the EU energy label on household preferences for top-rated appliances*, Energy Policy, bind 156, 2021, ISSN 0301-4215, https://doi.org/10.1016/j.enpol.2021.112439. Den samme undersøgelse viste også, at det ikke øger betalingsvilligheden at vise begge mærker til forbrugerne (som det er tilfældet i overgangsfasen for forordningen om energimærkning).

8. KONKLUSION

Forordningen om energimærkning har lagt grundlaget for moderniserede mærker, som indtil videre fungerer godt, men overgangen er endnu ikke fuldført. Seks af de 15 produktgruppemærker er indtil videre blevet revideret, og to nye mærker er blevet indført inden for denne ramme. De lange revisionscyklusser for produktspecifikke delegerede retsakter har hidtil reduceret den samlede virkning af denne politikramme. Utilstrækkelig national håndhævelse på markedet og høje niveauer af manglende overholdelse (i hvert fald i visse markedssegmenter og navnlig online) fordrejer de lige konkurrencevilkår og reducerer de forventede energibesparelser.

Den bredere politiske kontekst har ændret sig væsentligt siden 2017 som følge af i) stigningen i onlinesalg, ii) EU's klimamål, iii) det globale tilsagn om at fordoble energieffektiviteten inden 2030 og iv) vægten på konkurrenceevne i Draghi-rapporten, strategien for det indre marked og senest indsatsen for overkommelige energipriser og uafhængighed på energiområdet. I denne sammenhæng er energimærkerne fortsat relevante. Alle relevante interessentgrupper, der deltog i dialogen om gennemførelsen af lovgivningen om energiprodukter([48]) i oktober 2025, understregede den rolle, som lovgivningen om energiprodukter (herunder forordningen om energimærkning) spiller for at fremme energieffektivitet, overkommelige priser og konkurrenceevnen i EU's industri, men de pegede også på, at manglende overholdelse underminerer effektiviteten.

Den foreliggende dokumentation for, hvordan mærkerne virker, viser, at EU-energimærkerne årtier efter deres opfindelse fortsat rummer et yderligere potentiale for at reducere energiforbruget, og at de også kan bidrage til andre politiske mål. EPREL-produktregistret for alle energirelaterede produkter med et EU-energimærke giver mulighed for større markedsgennemsigtighed og evidensbaseret politikudformning. EPREL er imidlertid endnu ikke lige så kendt eller lige så hyppigt anvendt som selve mærket, og det kan også i højere grad anvendes til at understøtte overholdelse og markedsovervågning. Ændringerne i det omnibusforslag, der fremlægges parallelt med denne rapport, har til formål at udnytte disse muligheder bedre og samtidig – hvor det er muligt – forenkle forholdene for leverandører og forhandlere.

([48]) Implementation dialogue on energy efficient product legislation with Commissioner Dan Jørgensen – energi.